

673/68M

התאחדות הבולאים בישראל
הספרייה

יצירות

לבולאים

ה ת ו כ ן :

1. על תערוכת בולים בת"א
2. הניר בבולי ישראל (חלק ג')
3. סדרי דואר בזמן התורכים
4. הדואר בטרואנסטד (חלק ב')
5. בולי דואר אויר של שוויצריה
6. כרוניקה

2

בעמון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

אנו קונים

ומשלמים במזומנים עבור
אוספי בולים מכל העולם

אנו מוכרים

באמצעות המכירות
הפומביות שלנו, הנערכות
אחת לחודשיים

המכירה הפומבית הבאה:

ביום שלישי, 10 בפברואר 1959, בשעה 6.30 אחה"צ
בבית ציוני אמריקה, דח' דניאל פריש מס' 1, ת"א.
דרוש את דשימת המכירות — חנם

אם אתה שולט בשפה האנגלית קרא את הדו"רחון המצויר שלנו —
העתון שכל אספן של בולי ארצנו חייב לקוראו. עתון זה, המופיע מזה למעלה
מארבע שנים, זכה בפרסים ראשונים בתחרויות בינלאומיות.

דמי החתימה לשנה: 5 ל"י

פ. ו. פ. ו. ק

The Holy Land
PHILATELIST
ISRAEL'S STAMP MONTHLY

שד' רוטשילד 39, תל-אביב

ידיעות לבולאים

בסאון התאחדות אגודות
הבולאים בישראל

תל-אביב, ת. ד. 2896

מספר 2 שנה I

ינואר 1959

פנימי

רק לחברי האגודות

מופיע פעם לחודש

מאמרים שלא הוזמנו
יחזרו אך ורק כשיצורפו
דמי-דואר משלוח

הופעות בולים חדשים
בישראל:

25.2.59: בולי מפעולות הדאג.
הסדרה מכילה 4 בולים
בערכים של: 60, 120, 250,
ו-500 פרוטות.

הופעת בולי דואר אויר בערך
של 5 ל"י נדחתה מסיבות
טכניות.

לא עלה בידינו להודיע תאריכי
ההופעה של בולי שבטים נוספים
ללא סימן מים.

ש.צ. פינקלמן

איננו

כחטף, טרם זמנו, עזב אותנו אחד
מחסידיה הנאמנים של התאחדותנו
וחבר הועד הפועל שלה.

לפני כ-50 שנה נולד ש.צ. פינקלמן
בצ'ורטקוב העיר, גמר את לימודיו
התיכוניים בפולין והמשיך בהשתלמותו
בטכניון של וינה.

מצויד בידיעות רחבות, ובתואר של
מהנדס, עלה ארצה בשנת 1932
ופתח משרד הנדסי לתכנון בנין.

עוד מנעוריו היה חובב בולים בלהב והמשיך בתחביבו לא רק כאספן גרידא כי אם התעמק במחקר הנושאים הבולאים בהם עסק.

עם קום מדינת ישראל התמסר משך חמש שנים לתפקידים במקצועו ולאחר זאת עבר לעסוק בבולאות בלבד.

ברם, גם בתור בולאי שעשה את הבולאות קרדוס לחפור בו, בשאר נאמן לפילטליה הצרופה. אין המקום והמסגרת הזוכחת מספיקים לתאר את אישיותו של הנעדר בשטח זה.

אישיותו התוססת ובהירות השקפותיו ציינו אותו כלוחם אמיץ לדעות שראה אותן כצודקות ורצויות בשטחי הבולאות.

טוב לבו ורחבות אופיו עשו את חברו פינקלמן לידיד אהוב ונאמן לכל הבאים אתו במגע וקשר. כל תפקיד שהוטל עליו ע"י האגודות והארגונים בהם פעל, מילא בנאמנות ומסירות. היה יושב ראש אגודת סוחרי בולים, סניף חיפה; חבר הועד הפועל של התאחדות אגודות הבולאים בישראל ומזכיר אגודת סוחרי הבולים הארצית.

זכרו של ש.צ. פינקלמן ישאר אתנו כשל אחד הבולאים הדגולים בארצנו.

י ה י ז כ ר ו ב ר ו ך .

התאחדות אגודות הבולאים בישראל

מדוע בוטלה תערוכת בולים ליובל תל-אביב ?

שמחתי מאד כאשר התאחדות אגודות הבולאים בישראל קבלה את הצעתי לסדר תערוכת בולים ארצית במסגרת חגיגות 50 שנות עיר תל-אביב, ואירגונה וביצועה במסרו לידי האגודה התל-אביבית לבולאות, כי בזה יכולנו אנו הבולאים, תושבי העיר תל-אביב, לתרום את חלקנו בשמחת העיר.

הייתי אחד מאלה אשר ועד האגודה הסיל עליהם את תפקיד הקשר עם הגופים הנוגעים בדבר. תחילה התקשרנו עם הממונה מטעם עיריית תל-אביב-יפו על חגיגות היובל. עלי לציין שהצעתנו נתקבלה בסבר פנים יפות. אך דאגתנו העיקרית היתה למצא לתערוכה מקום מתאים. לאחר חיפושים וחישובים רבים מצאנו את מוזיאון תל-אביב, בשדרות רוטשילד, כמתאים ביותר. נתקבלנו ע"י מנהל המוזיאון ובאנו אתו לידי הסכם. כמובן שגם השרות הבולאי עמד לימיננו והושיט לנו את עזרתו המלאה. מצאנו גם שם מתאים לתערוכה "ת ב י ת" (תערוכת בולים יובל ת"א).

עבודה
מכינה

היות והשרות הבולאי והדואר לא יכלו בזמן הקצר שנשאר עד התערוכה. להכין בול מיוחד, הסכמנו כי הבול לכבוד יובל העיר יופיע ביום פתיחת התערוכה. המלה "תבית" לא תופיע על הבול או על המעטפה ורק חותמת מיוחדת תציין את המאורע. לפי דעתי, היתה קיימת הרמוניה שלמה בין בול ליובל תל-אביב על מעטפה מיוחדת עם תמונתו של מאיר דיזנגוף ז"ל לבין חותמת מיוחדת של תערוכת בולים אשר תציין את יובל העיר. כבר חשבנו שהענין נגמר ולנו הבולאים נשאר רק להרתם בעול העבודה.

השרות
הבולאי

ביום בהיר אחד נמסר לי ע"י מנהל השרות הבולאי, שהעירייה אינה מסכימה שבול תל-אביב יופיע ביום פתיחת התערוכה. התקשרתי מיד עם הממונה של העירייה ותשובתו היתה "אבות העיר לא נתנו את הסכמתם להופעת הבול ביום פתיחת התערוכה."

סירובה של
עיריית ת"א

ברצוני לשאול את אבות העיר, האם אנו חיים באותה תקופה בה נוסדה העיר? אז רכבו על חמורים וכבוד גדול היה לרכב כל סוס, כיום חולמים על "קדילקים", אנו חיים בזמנים מודרניים והבול תופס מקום נכבד בחיינו. הבול הוא אשנב המדינה (לפי דבריו של מי שהיה שר הדואר ח"כ ד"ר בורג"הבול הוא שגרירה הבודד של המדינה).

תערוכה כתעמולה

הבול הוא הקשר החי עם העולם החיצוני. הבול כיום מסמל את התפתחותה של כל מדינה. פיסת הביר הקטנה אשר בקראת בול אינו דבר אילים, הבול מדבר. רק לפני שנה וחצי היינו כולנו עדים לאחד המפעלים הנאים ביותר בארצנו ועירנו. תערוכת הבולים הבין-לאומית ב"ל". עשרות אלפים, וביניהם רבים מארצות חוץ באו לראות את התערוכה הזאת. היו כאלו שידעו על ישראל או יותר נכון על פלשתינה מהמפה בלבד, וחזרו לארצותיהם כידידינו. עוד היום כותבת העתונות העולמית בהערצה ובהתפעלות על מפעל זה. אנו הבולאים מקבלים מכל העולם מכתבי הערצה עליו. הודות לתערוכה זו רכשנו הרבה ידידים לא רק בשטח הבולאות כי גם בשטח הכלכלי של אהדה למדינה ומפעליה.

לפי דעתי, לא היתה תערוכת ב"ל בופלת ביופיה מתערוכת ב"ל, ואני בטוח שהביקור בה היה עובר את זה של ב"ל, כי בדעתנו היה להחזיק את התערוכה פתוחה מ 12 עד 14 יום. דבר זה בודאי היה מביא כבוד לעירנו. טעות גורלית טעו הפעם אבות העיר, וזו לא הפעם הראשונה בתולדות העיר.

כעת לידידי האספנים: אל דאגה! תתקיימה עוד תערוכות בולים בארצנו, וגם בעירנו תל-אביב-יפו.

י. אוקר

שרות בולאי או פיסקלי ?

המלה העברית "בולאות" כוללת גם פילטליה וגם כל דבר אחר השייך לבולים, כגון מסחר בהם, הוצאתם לאור וכיו"ב. הרשות לכן לשרות הבולאי של משרד הדואר לכנות את עצמו כפי שהוא נוהג. לא כן הדבר באנגלית - Philatelic Services - הריהו שרות פולטלי. "השרות הבולאי" שלנו עושה את השם הלועזי הזה פלסתר. הוא מתכנן את הוצאת הבולים, מוציא אותה לפועל, דואג - בהצלחה או בלעדיה - למכירת הבולים, אבל ממנו והלאה לפילטליה.

כך למשל, ההתאחדות והבולאים בעולם כלו דורשים במפגיש את פרסום תאריכי ההוצאה של בולי השבטים בלי סימן מימי, - לשוא...

עכשו נודע לנו באקרא, שגם בול השבטים בעל הערך של 120 פרוטות הופיע לפני זמן קצר על-גבי ניר בלי סימן מימי.

האם הדבר ידוע גם לשרות "הבולאי" ?

הנייר בבולאי ישראלי

(המשך 2)

סדרת מאמרים על ידי משה פרצלן

תכונות הנייר

בלי ניר אין בול. בין אם משתמשים בצירור רב צבעים, או בשיטת דפוס מסובכת, או אולי במסגרת פרימיטיבית עם משיכת קולמוס של חתימת פקיד הדואר, כל זה דורש מצע והוא - הנייר.

תכונות הנייר

- לביר הבולים דרושות תכונות מסוימות ואלו אחדות מהן:
 - (1) ביר מותאם לשיטת ההדפסה ומקבל את הצבעים השונים מבלי לשטש את התמונה או להעביר ולהחזיר את הצבע לצד השני
 - (2) הנייר צריך לקבל את הדבק בשכבה אחידה על כל שטח-הבול.
 - (3) חוזק מסוים ובלתי נפגם תוך מכירת הבולים מבעד לאשנבי הדאר.
 - (4) חוסר-פגיעה מלחות ויובש האתמוספירה; תוך תהליכי ההדפסה, בלתי-מתקפל ובלתי-שביר.
 - (5) תכונה המבוקשת על ידי הבולאים, שהבול לא ייקרע בזמן הורדתו והשהיתו במים.

הגנה מזיופים

- עם התרחבות השימוש בבולים, ביחוד בבולים בעלי ערך גבוה, גברו, החששות לזיופים. הבולים זויפו משתי סיבות.
- א) לדעת הדואר, הוא אומר לשימוש רגיל על מכתבים חבילות, 'משלוחי-ערך עם דמי-משלוח גבוהים וכו'. ערכם הפילטלי של זיופים אלו עולה לפעמים על ערכם של בולים דומים אמיתיים.
 - ב) לדעת הבולאים, דהיינו, זיופים של בולים נדירים או נדירים למחצה, לשם מכירתם לאספנים.

סוגי הנייר

כל האמור לעיל הכשיר תעשייה של סוגי נייר המיועדים להכנת בולי דואר בלבד.

עם הופעתם של הבולים הראשונים, כבר נזקקו לביר מיוחד כגון: נייר חופשי מעץ, נייר המוכן בעבודת יד, נייר משי ביפן, נייר גיר ועוד.

כמובן עם התפתחות הטכניקה שופרו גם שיטות הכנת הנייר. הוכן נייר עם סובי משי, עם סימני מים, נייר מגולגל ונייר ספוג חמיקליים שונים. מספר מועט בלבד של מפעלי נייר מספקים נייר לבולים והם שומרים את תהליכי היצור בסודי סודות.

מצטיינים באיכותם, הנייר של בולי האימפריה הבריטית בולי סוויצריה ובל הארצות המזמינים את בוליהם בארצות אלה. במרוצת הזמן, בארצות הגדולות הגיעה תצרוכת הנייר להדפסת

בולים למימדים עצומים ואלה התחילו לחפש אחרי קמוצים בהוצאות הניר, כמובן בשלבים הראשונים. נתנו קמוצים אלה את סימניהם באיכותו של הניר ואנו עדים לניר של בולי צרפת, ומושבותיה, ברית המועצות, ארצות הברית ועוד, שהוא בעל איכות בינונית ביותר.

אמנם במקביל התפתחו גם שיטות ההדפסה פוטוליטן, אופסט ועוד. שיטות אלו אינן מצריכות אותן התכונות מהניר המעלות הדרושות בשיטות הדפוס החדשות, המצריכות ציוד יקר ומסובך; מונעות גם זיופים של בולים. זיופים טובים יקרים מדי וזיופים גרועים מוצאים בקלות ואין להם מהכלום. הגנה זו מפני זיופים הביאה פישוט בוסף של הניר. דהיינו העלמם של סימני המים בבולים ברוב ארצות העולם.

(בגליון הבא על הניר בבולי דאר עברי)

שיטות
חדשות

העלח
סכום
החילופין

לאחר פניה של ועד הפועל של ההתאחדות אל מר. ב. קמיניץ ממשרד הדואר, ניתנה הרשות לאספנים הישראליים לשלוח לחבריהם בחוץ לארץ את הבול דואר אויר בערך של 5 ל"י (אשר בינתיים הודיעו על דחיה בהופעתו) עד לערך כולל של 25 ל"י, בתנאי שהבולים ישלחו לא יאוחר מאשר 3 ימים לאחר הופעתם. אך התמורה אשר האספן עומד לקבל בעד זה מחוץ לארץ בכל זאת לא תעלה על הסכום המותר של 10 ל"י לחודש.

בול ללא
סימן מים

בודע לנו כי לפני מספר ימים הוצאה למכירה ע"י משרד הדואר הישראלי בול השבטים בערך של 120 פר. ללא סימן מים. שוב הדואר לא שלח הודעה מוקדמת על הופעתו לאספנים.

נגנב
בול
מפורסם

בספטמבר 1955 בזמן התערוכה השנתית של אגודת בולאי אמריקה, נגנבה צמדה של אחד הבולים הידועים ביותר בעולם. בול דואר אויר של ארצות הברית משנת 1918 בערך של 24 סנט שבו התמונה של האוירון הפוחה. סך הכל ידועים אך ורק 100 בולים עם השגיעה הזאת (אחד הוצג בארץ בזמן התערוכה הבין-לאומית תביל ע"י הגב' הופמן מארצות הברית). לפני מספר חודשים הוצע הבול למכירה לאחד הסוחרים הגדולים בבין אורליאנס, אשר מיד חשד כי בול זה אחד מהצמדה הגנובה. העניין במסר למסרת המקום אשר מצאה כי אומנם הבול הוא אחד מהגנובים. מסרת ארצות הברית עדיין שומרת בסוד את המקור ממנו הגיע הבול לסוחר.

סדרי דואר בארץ ישראל בזמן התורכים

הנבו מביאים כאן מאמר אשר הודפס בעתון הגרמני "ארץ הקודש" שהוצא בקלן בשנים 1908 עד 1914 ואשר נכתב ע"י תייר אשר ביקר בשנת 1914. המאמר הועמד לרשותנו ע"י מר. פ.ו. פולק, עורך ה"הול"י לנד פילטליסט."

סדרי הדואר בארץ-ישראל מוזרים מאד ואין איש תושב אירופה מבין אותם בנקל. הסיבה העיקרית לכך כי למרות נסיונות חוזרים לא יכלה ממשלת תורכיה להנהיג סדרי דואר הדומים אפילו רק במעט לאלה הנהוגים בארצות אירופה. הסיבות העיקריות לכך הן:

סיבת הכשלונות
(א) חוסר כבישים מתאימים, (ב) קושי רב בהכשרת אנשי המזרח העצלים לתפקידי פקידים אחראיים, וג) קבלת פקידים לתפקיד רק לפי גובה השוחד. דבר זה היה אשר הביא להקמת משרדי דואר רשמיים למחצה ונסבלים למחצה ע"י ארצות זרות. ביר-ושלים נמצאים מחוץ לדואר התורכי, גם משרדי דואר של אוסטריה, איטליה, גרמניה, צרפת ורוסיה.

יתרונות של דואר זר
ישנם לסדרים אלו יתרונות רבים אך קיימים גם חסרונות. היתרון הראשון היא התחרות הקיימת בין ששת משרדי הדואר השונים הנמצאים קרוב מאד אחד לשני, כן, אפילו באותו רחוב. בארצות בהן קיים מונופולין ממשלתי על משרדי דואר, קיימת אפשרות להפעיל בקפדנות חוקים מסוימים ואפילו להחמיר בהם. לא כמו בארצות אחרות, מתקבלים כאן במשרדי הדואר תמיד באדיבות רבה והפקידים עושים את הכל שבאפשרותם כדי לעזור לשולחי מכתבים או חבילות. הם אשר ממלאים את כל הטפסים הדרושים, לפעמים אפילו אין הם מתנגדים לארוז חבילה עבורך. כי באם השרות במשרד דואר אחד אינו משביע את רצונך אתה יכול בכל עת לעבור למשרד דואר אחר באותו הרחוב. ההוראות בענין גודל ומשקל מכתבים וחבילות הן מסיבה זאת חפשיות מאד. היתרון השני הוא כי לא קיים בעולם עוד מקום בו יהיו תעריפי דואר כה זמנתיים כמו כאן. בדואר התורכי משלמים כמעט מחיר כפול עבור מכתב או דברי-דפוס, מהמחיר בבתי דואר הזרים. הדבר אולי לא מורגש כל כך במשלוח מכתב בודד, אך כאשר משרדים גדולים שולחים את מכתביהם במרוכז, זה מסתכם בסכום לא מבוטל. אין זה רוחב לבם של משרדי הדואר של האימפריה הגרמנית או הרפובליקה הצרפתית המאפשר את ההנחות הללו, כי אם כפי סיוסבר עוד, מתוך הכרח, וכדי לעמוד בתחרות עם משרדי דואר אחרים. לאספני בולים קיים עוד יתרון אחר. קיימת אפשרות בשבילם לשלוח מכתב מבית דואר טונה בכל יום בשבוע ולספק ע"י זה אספנים אחרים. כי בכל משרד דואר קיים מבחר רב של בולים שונים. הדואר הגרמני והאוסטרי אפילו מוכרים בולים בטני ערכי חליפין שונים. למשל אפשר לשלוח מכתב מבויל ומוחתם ע"י 6 בתי דואר שונים.

החסרונות

אך גם בחסרונות אין מחסור כאן. קודם כל הקשר הלקוי עם ארצות אירופה. ברוב ארצות אירופה מובא הדואר פעם או אפילו פעמיים ביום. כאן חייבים להמתין שבוע ויותר. אמנם צריכה להגיע אניה עם דואר לבמל יפן לפחות פעמיים בשבוע, אך במיוחד בחורף לא קיימת אפשרות לאציות לעגון בבמל יפן. במקרים כאלה מובאים שקי הדואר ללבזון ורק בדרכם בחזרה מורידות האציות את הדואר בבמל יפן, ובמקרה וקיימת שוב סערה, מגיעים המכתבים עוד יותר מאוחר. מחוץ לזה אין משרדי הדואר הזרים רשאים להוביל מכתבים בפנים הארץ, מחוץ למספר קטן של ערי חוף תורכיות. בתוך הממלכה העותומנית הן חייב להשתמש בדואר התורכי היקר, האיטי והבלתי בטוח. מחירי המכתבים בפנים הארץ הם שוים לאלה מחוץ לארץ. כך למשל, מכתב מירושלים ליפו עולה אותו הדבר כמו מכתב לגרמניה או לכל ארץ אחרת במרחב.

לפי הנוהג המזרחי לא קיימים כאן דוורים, רק אנשים הבאים אישית למשרד הדואר מקבלים את מכתביהם. אמנם חברות גדולות מעסיקות פקידים מיוחדים הבאים, לאחר בוא כל אניה, למשרדי הדואר לקבלת מכתבי חברותיהם, אך כל היתר חייבים לבוא אישית.

הדואר התורכי הוא כמוהו הותיק ביותר בירושלים. ועד לפני כ-30 שנה היחיד במקום. לו בית דואר היה מנוהל כהלכה, איש אינו היה חושב על הקמתם של משרדי דואר זרים והאוצר התורכי לא היה מפסדי 20,000 מרק בכל שנה. זאת היא בירושלים בלבד ההכנסה של משרדי הדואר הזרים. בשנים האחרונות בעשה הרבה מאד לשפורו של המצב בבית הדואר התורכיים ולקויים רבים חוסלו כליל, אך עד היום הזה אין הוא נהנה מאמונת הציבור. אפילו תושביה הקבועים של ירושלים מעדיפים את משרדי הדואר הזרים, במידה ואפשרי הדבר. אף על פי שירושלים היא העיר היחידה הנמצאת בפנים הארץ שבה קיימים משרדי דואר זרים בכל זאת אין משתמשים תושבי המקום בדואר התורכי אפילו לשליחת מכתבים בתורכיה גופה. משרדי דואר זרים קיימים עוד בערי חוף כגון יפו, חיפה, ביירות, טריפולי, סמירנה, קושטא ועוד, (המשך בגליון הבא)

דואר ירושלים - דואר יפו
דואר יפו - דואר ירושלים
דואר ירושלים - דואר יפו

פ ס י פ ס ב ו ל א י

ודאי ידוע מן העתונות היומית כי לפני מספר חודשים הוכרז על תחרות על ההצעה הטובה ביותר על נושא תנכי. ביום 15.12.58 התכנסה ועדת מומחים בכדי לבחור את ההצעה הנאה ביותר מתוך 309 ההצעות אשר הגיעו למשרד הדואר הישראלי מ- 24 ארצות.

ביום 1.1.59 הודיע שר הדואר מר. ברזילי במסגרת מסיבת עיתונאים, אליה הוזמנו הפעם גם מספר נציגים של האגודות הבולאיות בתל-אביב, פרטים על תחרות זו ואת שמות "הזוכים" בתחרות. במסגרת זו הוצגו בפני הנוכחים עוד 20 הצעות נוספות אשר הגיעו לתחרות, ולבחירה המצומצמת לפרס. מענין הדבר כי רוב ההצעות הגיעו מגרמניה (59) אחריה צועדים ארצות הברית (58), אנגליה (28), פולין ואוסטריה (18 כל אחת) וצרפת (17). מישראל הגיעו 34 הצעות אך רובם מחובבים ולא גרפיקאים מקצועיים.

הזוכה

ועדת השופטים בחרה בהצעתו של מר. רוברטו ראול סג'ר מארגנטינה כי רואיה ביותר לקבלת הפרס הראשון בס"ך של 1000 \$; הפרס השני בס"ך של 400 \$ קיבל מר יסינסקי מפולין והפרס השלישי חולק בין מר. מיצ'ל מזינו זילנד ומר. צימרמן מגרמניה.

מההצעות אשר הוצגו נראה לנו כי היתה זו תחרות לחובבים בלבד, כי 20 ההצעות אשר הגיעו לבחירה המצומצמת לא מראות שום רמה אומנותית ולא גרפית. מובן לנו כעת מדוע ההצעות אינן כוללות שום דבר יהודי מיוחד כי רוב המשתתפים הם בעלי דת שונה. בקשר לכך אלינו להודיעכם כי אגודת הגרפיקאים בישראל לא השתתפה כלל בתחרות. הגרפיקאים העמידו לתנאי כי יש לחלק את כל הפרסים גם אז אם למשל לא תהיה הצעה הראויה לפרס ראשון. להלן לא הסכימו הגרפיקאים הישראלים לתנאי של משרד הדואר כי כל הצעה באם יהיה צורך יוכלו לשנותה על דעת עצמם.

ס ר ט
תעמולה

במסגרת מסיבת עיתונאים זו, הוצג גם הסרט התעמולתי החדש של משרד הדואר "איך בולד בול". סרט זה, אשר בודאי עו-לה באלפים רבים, מסמל מעט מאד מעצם כוונותיו. במקום לידתו של בול, מתחיל הסרט בצעדי מספר של צער בדרכו אל ידידו הזקן, אתו הוא מחליף בולים. בתחילת הסרט היה לנו הרושם כי זהו סרט תעמולה לבית חרושת לבעלים, היות ובדרך כלל קיים קשר קטן ביותר בין רגלים ואיסוף בולים. כחומר חליפין בין אספני הבולים משמש בסרט זה בול עצמאות 9, אולי הסמל הגרוע ביותר לתעמולה לבולי ישראל.

מדיניות הדואר

תעמולה של משרדים ממשלתיים מזכירה לנו תמיד את הסחר המודרך, הנהוג בארצות מעבר למסך הברזל. לעתים קרובות מזיקה תעמולה כזאת ביותר, במיוחד כאשר היא אינה מלווה בהדרכה מקצועית. בקשר לכך הננו רוצים לצטט את מכתבו של מר. בלדואין ריאל, מאקוראירי, איסלבד, אשר הגיע אלינו: "הנני משתדל במשך כל הזמן להתפטר באיזו צורה שהיא מבולי ישראל שלי. הדבר הגיע למצב זה, היות ואיש אינו יודע מהו גודל ההוצאות של בולי ישראל. כ"כ לא ידוע לאיש באם לא מדפיסים מחדש את הבולים. האמת היא כי השוק עמוס יותר על המידה בבולי ישראל".

דבר זה ישתנה אך ורק כאשר משרד הדואר הישראלי יתחיל לב-הל מדיניות ככונה בשטח זה.

יריכת המכירה

מה הן התוצאות של הדפסת מספר כה רב של בולים אפשר לראות מהצעת תקציב המדינה לשנה הבאה, אשר פורסם לפני מספר שבועות ברוב העתונים בישראל. בצד אחד ירידה במכירת בולים באשנבי הדואר, ובצד השני הירידה במכירה ע"י השרות הבולאי לאספנים, משקיעים וכו'. דבר אחרון זה בלט במיוחד ביום ההופעה של בול זכויות האדם, כאשר משרד השרות הבולאי ברחוב אלבני בתל-אביב היה ריק מאדם כמעט במשך כל היום. אך האספן בודאי יודע מדוע הגיעו הדברים עד לידי כך. חלק גדול של בעלי הסוכנויות למכירת בולים בארץ, מכסה את את דרישותיו ע"י קניית בולים בשוק החופשי (אפילו במשרד הדואר בת"א), במחיר צמוד מערך הצומיבלי של הבולים מ 8% - 10%, בו בזמן שמשרד הדוארנות רוח של 3% בלבד. והבולאים שוב מתיחסים בחשדנות לבול הישראלי ולכן הורידו את הזמנותיהם עד למינימום. והלקוחות העיקריים של השרות הבולאי, סחורים ומשקיעים, מאבדים את האמון בבולים אלו בגלל האידאיות אשר בקבייתם.

אולי בכל זאת הגיע הזמן שמשרד הדואר יחשוב מעט ויתקן שגיעות מסוימות?

פרס 2

פרס 3 ב'

פרס 3 א'

כרוניקה של בולים חדשים

- איטליה**
100 שנים להולדתה של השחקנית אליאונורה דוזה, 25 לר ירוק
לכבוד פסטיבל הטלביזיה הראשון; 25 לר. אדום שחור זוג
רקדנים; 60 רק. כחול שחור, פסבטר.
- אוסטריה**
40 שנה לרפובליקה האוסטרית, 1.50 שילינג ירוק, תמונת של
ק. רבר.
- לכבוד תחרות אופניים 1958, 25 ס. כחול, ס.אדום, 1 ר.
אפור, רוכבי אופניים ומפת אינדונזיה.
- איסלנד**
40 שנים לדגל האיסלנדי. 3.50 קר. אדום לבן וכחול, 50
קר. אותם הצבעים, דגל איסלנד.
- ארצות הברית**
תוספת לסדרה הרגילה 15 סנט. חום ג'ון ג'יי שופט הראשון
של בית הדין העליון.
- בולגריה**
סדרה חדשה עם פרחים בעלת 6 ערכים.
- גרמניה מזרחית**
לכבוד החזרת דברי אומנות מברית המועצות, 10 פניג ירוק
שחור, ראש נערה 20 פניג אדום שחור, ראש ענק.
לכבוד יום זכויות האדם, 10 פניג ירוק-שחור, ילדים.
- הונגריה**
40 שנים ליסוד המפלגה הקומוניסטית, 1 פט. חום אדום, דגל
אדום; 2 פט. כחול אדום, יד עם עתון.
- תורכיה**
35 שנים של הרפובליקה, 15+5 ק. תפוז בזין כבישים; 5 + 20
ק. שחור, אתאטורק; 25+5 ק. ירוק, סנק ואירון.
- הודו**
יום הילד, 15 נפ. סגול, אחות עם תיבוק.
לכבוד המלומד ההודי בוסה, 15 נפ. ירוק, תמונתו.
- יפן**
יום הילד, 10 ין. ילדים משחקים, ירוק.
לשנה החדשה 5 ין. צהוב אדום, כחול, צעצוע יפני.
- מלאיה**
לכבוד יום זכויות האדם, 10 סנט אדום כחול שחור, דגל
מליאה, 30 סנט ירוק, גלובוס ומפת מליאה.
- מצרים**
35 שנים למותו של סעיד דרביש, קומפוזיטור. 10 מ. חום.
לכבוד יום זכויות האדם, 10 מיל סגול, 35 מיל ירוק סמל
האו"ם ולפיד.
- פינלנד**
לכבוד הצלב האדום, 10+2 מ. 20+3 מ. 30+5 מ. פרחים שונים.

פורמוזה	לכבוד יום זכויות האדם, 40 ו-60 סנט, 1 ו-3 דולר.
פקיסטן	לכבוד יום זכויות האדם, 1 א.כחול, 14 א.חום גלובוס וספר.
צ'כוסלובקיה	פתיחת בנין אונסקו בפריז 30, 45, ו-60 הלר, ציורי ילדים.
צרפת	פתיחת בנין אונסקו בפריז. 20 פר. ירוק וחום 30 פר. תפוז וירוק.
קובה	בולי חג המולד, 2 ו-4 סנט, פרחים שונים.

בולים חדשים לפי נושאים

אישים	תורכיה, הודו ארצות-הברית, אוסטריה	אמנות	איטליה, גרמניה
דגלים	הונגריה, מלאיה	זכויות האדם	גרמניה, מלאיה, מצרים, פקיסטן פורמוזה.
ילדים	הודו, יפן, צ'כוסלובקיה	מוסיקה	איטליה, מצרים
מפות	אינדונזיה, מלאיה, פקיסטן	ספורט	אינדונזיה
צלב אדום	פינלנד	רפואה	הודו

בבול המיוחד ליובל תל-אביב צריך להראות, כפי ששמענו 3
בנינים חשובים של ת"א. אך בשאלת השאלה, אים אפשר בבול
קטן להראות 3 בנינים, בבת - אחת ?

הדואר בעיר היהודית טרזיאנשטאדט (חלק ב' המסך מגליון מס' 1)

השמוש בבולים

כמובן, עברו כל דברי הדואר הזכנסים והיוצאים, צנזורה חמורה. בכל זאת איבן ידיעות חותמות צנזורה על דברי דואר אשר הגיעו מגרמניה גופה. גלויות אשר נשלחו לגיטו אפשר להכיר אך ורק לפי הכתובת, כי היו בשמוש גלויות רגילות עם הבולים הרגילים. דואר אשר הגיע לגיטו מבוהמיה היה על פי רוב מוחתם רק עם חותמת של בית הדואר בפראג. היו קיימות גם גלויות ללא בולים וללא חותמת. היו אלו וגלויות אשר הועברו ע"י "שליחים" מיוחדים ולא עברו את משרדי הדואר או צנזורה. דברי דואר מיועדים לגרמניה היו נשלחים תחילה למרכזיות בברלין. וינה ולפעמים גם לפראג, ורק שם הודבקו עליהם בולים ושם הוחתמו. הסדר זה נשאר בתוקף עד סוף המלחמה.

דואר חבילות

החבילות הראשונות הגיעו לגיטו באוקטובר 1942. מעבין הדבר כי החבילות היו בדרך פחות זמן מאשר גלויות דואר פשוטות. הסיבה לכך היא כי אפשר היה לשלוח את החבילות ישר מכל בית דואר לדואר בטרזיאנשטאדט. שם נמסרו לפקידיו הדואר היהודי ולאחר בדיקה נמסרו מיד למקבל, אם לא נגזבו תחילה ע"י פקידיו משרד הדואר היהודי. אך גם דבר זה השתפר במשך הזמן, במיוחד לאחר שמספר פקידיו הדואר הועמדו למשפט בפני בית דין היהודי והוענשו. במשך הזמן הגיע דואר החבילות לממדים כה גדולים עד שהיה צורך בצמצום. מניסטריון הדואר של בוהמיה הוציא ביום 5.7.43 את ההוראה הבאה:

ההוראות החדשות

"המשרד המרכזי להסדר בעית היהודים בבוהמיה ומורביה, ממונה על סדרי הדואר בגיטו טרזיאנשטאדט. לשם הסדר במשלוח חבילות לגיטו, יהיה החל מ- 10.7.43 צורך בבול רשיון מיוחד לפי הדוגמא הבאה: בולי רשיון למשלוח חבילות יחולקו בכמויות מוגבלות לתושבי הגיטו ע"י המפקדה הממונה. היהודים רשאים לשלוח אותם לקרוביהם ומכיריהם הגרים בשטחה של בוה-מיה ומורביה. את בולי הרשיון יש להדביק על החבילה ליד הבולים. יש להחתימם יחד עם הבולים בחותמת הנושאת את התאריך המדויק. משרדי הדואר בבוהמיה ומורביה רשאים לקבל חבילות למשלוח לתושבי הגיטו אך ורק כשמדבק עליהם בול רשיון מיוחד.

חבילות הנשלחות ליהודי הגיטו ע"י תושבים אשר אינם גרים בשטחה של בוהמיה ומורביה איבן נכללות בהסדר זה ולגביהן אין צורך בבולי רשיון. קיים איסור מוחלט להעביר את בולי הרשיון מאיש לאיש. בבול רשיון אחד, רשאי השולח לשלוח אך ורק חבילה אחת. משקל המכסימלי המותר של חבילה הנשלחת עם בול רשיון הוא 20 ק"ג. אסור בהחלט להכניס לחבילות דברים לאנשים אחרים חוץ מהמקבל, שכתובתו רשומה על - גבי החבילה. חבילות אשר יגיעו לדואר טרזיאנשטאדט ללא בול רשיון לא

יימסרו למקבל וגם לא יוחזרו לשולח. אבו חוזרים ומזכירים כי משלוח חבילות לגיטו בכל דרך אחרת מאשר ע"י בול רשיון, יסכן בצורה חמורה ביותר את כל קשרי הדואר עם גיטו טרזיאנשטאדט".

(חתומים) מועצת היהודים בפראג

חלוקת
בולי
רשיון

בולי הרשיון חולקו לכל יהודי בטרזיאנשטאדט, אם מקום מוצאו היה שטח של בוהמיה או מורביה. ליהודים אשר נשלחו לשם משטחה של גרמניה או פולין לא חולקו בולים אלו, אך לא היה להם גם צורך בהם כי אלו היו רשאים לקבל חבילות ללא בולים. עד אוקטובר 1944 חולקו הבולים אחד ל-4 חדשים, ולאחר מכן אחד להודשיים, בקלות לבולים נשלחו למרכז אשר בפראג, ושם אושרו באופן אבטומטי. מיט עם אישור בול רשיון נשלחה הודעה למבקש. אך בולי הרשיון לא נשלחו למבקש, כי אם ישר אל שולח החבילה בצירוף מכתב בזו הלשון:

"הנני מעביר לך בול רשיון למשלוח חבילה עבור... הנמצא בגיטו טרזיאנשטאדט. את הבול יש להדביק על החבילה. הדואר אינו מעביר חבילות לגיטו, ללא בולי רשיון. עליך לחתום על הקבלה המצורפת ולשלחה בחזרה".

על פי רוב היו בולי הרשיון מודבקים בפיצה אחת והם נקרעו בזמן ההורדה. שולחי החבילות אשר גרו במרחב העיר פראג, קבלו הודעה כי עליהם לקבל אישית את הבול במשרד מועצת היהודים.

("זמלרדינסט" (הסוף בגליון הבא)

בולי דואר-אוויר של שויצריה

תורות

הדבר אשר בודאי נראה מוזר לכל אספן בולי שויצריה הוא, שמדינה זו אשר היתה אחת הראשונות בהוצאת בולי דואר-אוויר, הפסיקה בזמן האחרון את הוצאתם. עוד בשנת 1913, כאשר האווירון היה נראה לרוב האנשים יותר כפלא הטכניקה מאשר כלי תחבורה מהיר, אישרה מנהלת הדואר השויצרי הוצאת תורות רשמיות למחצה, לשמוש על מעטפות המכתבים אשר הועברו ע"י האווירונים הראשונים בשויץ.

הוצאות זמניות

אף על פי שהן לא בזכרות ברוב הקטלוגים, הרי קטלוג לבולי דואר-אוויר "סנבריאה" מכיל אותן בכל זאת. התורות הללו פורסמו פולריות מאד וכמה מהן נדירות מאד. כאשר בשנת 1919 התחיל לפעול דואר אוויר תקין, הודפס הדפס רכב שלכנפיים על הבולים הקיימים של 30 ו-50 סנטיים (יש להזהר מאד בזמן קבית בולים אלה, כי קיימים זיופים רבים). אלה הוכלפו בשנת 1923 ע"י סדרה מיוחדת אשר הוצאה למטרה זו. שבויים שונים בתעריפי דמי-משלוח, אילצו את משרד הדואר השויצרי להדפיס כמה הדפסי-רכב על בולים שונים, עד שבשנת 1938 יצאה הסדרה הידועה של צופים אשר צוירה ע"י הגרפיקאי הידוע אלברט ירסיץ.

מדיניות חדשה

לאחר מלחמת העולם השנייה שונתה כליל מדיניות הוצאת בולים של שויצריה, ובשתוף פעולה עם חוגים שונים של אספנים הוחלט למנוע להבא הוצאת כספים מיוחדים מכיסי אספנים. הוחלט להוציא בכל שנה אך ורק 3 סדרות מיוחדות מחוץ לבולים הרגילים.

סדרות אלו הן :
תעמולה. הסיבה העיקרית להפסקת הוצאת סדרות דואר אוויר היתה, כי הדואר השויצרי החל לשלוח את כל מכתביו המיועדים למדינות אירופה, בדואר אוויר. (אך אם הוברר כי למקום מסוים תגיע רכבת מהר יותר, יישלח המכתב ברכבת, אפילו אם הוא מסומן בתווית "דואר אוויר"). בכון הדבר, כי דמי דואר אוויר לארצות מעבר לים הם גבוהים יותר, אך הואיל ומשתמשים היום כמעט רק במעטפות מיוחדות לדואר אוויר, או בתורות הנושאות ציון זה, לא קיים יותר צורך בבולי דואר אוויר (אין הדואר השויצרי מוציא איגרות אוויר). הזמן אינו רחוק בו יישלח כל מכתב ללא יוצא מן הכלל, אפילו לארצות המרוחקות ביותר, באווירון והשמוש בבולי דואר אוויר יהיה דבר מיושן. ואם ייעלמו בולים אלה (אלא בארצות אשר סוחטות ע"י זה כספים מכיסי האספנים, מדוא לא להפסיק בהוצאתם כעת?

התשובה היתה ברורה לדואר השויצרי. במשך הזמן השתמשו בכל המלאי אשר היה ברשותם, ואין מוצאים עוד בולי דואר אוויר חדשים.

בהתאחדות ובאגודות

ההתאחדות

ביום 29.12.58 התקיימה במעדון האגודה החיפנית הישיבה החודשית של הועד הפועל של ההתאחדות. הספיד בתחילת הישיבה סגן יו"ר ההתאחדות הח' יהושע גרוה את חבר ועד הפועל ש.צ. פינקלמן ז"ל. הועד הפועל החליט להעניק בכל שנה מדליה על שם ש.צ. פינקלמן ז"ל, בעד הישגים בשטח הבולאות של ישראל (כולל מבנה וקדומים). כ"כ הוחלט להוציא ביום השנה הראשון למותו קובץ מיוחד המוקדש לזכרו. כעורכי הקובץ ישמשו החברים: גרוה, חרמון ופרצלן. הועד הפועל הביע את ברכתיו להוצאת הגליון הראשון של עתון זה.

הוחלט לקיים אסיפה כללית שנתית של התאחדות אגודות הבולאים בישראל ביום 24.2.59 בשעה 1700 במעדון האגודה התל-אביבית לבולאות, רח' פינסקר 49.

הישיבה החודשים הבאה של הועד הפועל תתקיים ביום 18.1.59 בשעה 1800 במועדון האגודה החיפנית.

ביום 1.1.59 התקיימה באגודה הצגת הסרט החדש של משרד הדואר הישראלי "איך נולד בול". נוסף לסרט זה הוצג סרט על בולי או"ם ו-2 סרטים דוקומנטריים. האגודה מתכוונת לחזור על הצגת סרטים אלו.

ביום 12.1.59 הראה במועדון האגודה הח' י. אוקו את אוסףו של לטביה ואסטוניה. ההתעניינות היתה גדולה.

ביום 19.1.59 תתקיים הרצאתו של מנהל שרותי הדואר מר רבן על שרותי הדואר בישראל.

ביום 26.1.59 ייתקיים במועדון האגודה, ערב שאלות ותשובות עם מנהל השרות הבולאי מר. משה כהן.

ביום 16.2.59 תתקיים האסיפה הכללית השנתית של האגודה בה ייבחר ועד חדש. ההשתתפות חובה לכל חברי האגודה.

בכל יום ג' בשבוע בשעה 1700 מתקיימות הפגישות של החוג לנוער של האגודה. החוג נפגש במעדון הנוער, תל-אביב, רח' אליהו ספיר.

ביום 30.11.58 התקיימה האספיה הכללית של האגודה בה נבחר ועד חדש בהרכב הבא:
יו"ר יהושע גרוה; חברי הועד: סינק, גולדשמידט, איסטנבר,

האגודה
התל -
אביבית
לבולאות

אגודת
הבולאים
חיפה

רוזנפלד, מירון, וכהנא.

ביום א' 18.1.59 בשעה 2000 תחילים במועדון האגודה, רח' הרצליה 24, יחד עם התאחדות אגודות הבולאים בישראל, אסיפת-אבל לים ה-30 למותו של חבר האגודה וחבר הועד הפועל של ההתאחדות ש.צ. פינקלמן ז"ל.

ביום 25.1.59 יציג הח' גרוס את אוספו "תחבורה".

ביום 30.12.58 התקיימה אסיפת-אבל לזכרו של חבר האגודה ש.צ. פינקלמן ז"ל. באסיפה השתתפו מחוץ לכל חבריה, אורחים רבים. דברי הספד לזכרו נאמרו ע"י יו"ר האגודה.

בחודש דצמבר התקיימה מסיבת חנוכה מסורתית, במסיבה אשר התקיימה ליד שולחנות ערוכים, הוגרלו פרסים בולאיים רבים אשר בתרמו ע"י חברי האגודה.

פגישות החוג מתקיימות בכל יום ג' בת"א בבית-ספר "הכרמל" רח' צבי שפירא.

בחודש ינואר תחילים האסיפה הכללית השנתית, בה יוחלט סופית על מיזוג האגודה במסגרת האגודה התל-אביבית לבולאות.

כ"כ תחילים הרצאתו של מר ספיר על הנושא "יודאיקה". (במער-כת לא נחקבל תאריך ההרצאה).

פגישות האגודה מתקיימות בכל יום ב' בשבוע בשעה 2200 בבית התרבות רח' פינסקר 2.

האגודה פתחה חוג לנוער בבית ספר "הס", אשר מודרך ע"י הח' י. דבון. בקרוב ייפתח חוג נוער נוסף בבית-ספר פיקא.

האגודה מזמינה את האגודות הקרובות לפ"ת לבקר אצלם, אך עליהם להודיע מראש על התאריך.

לשכת הנוער של המחלקה לחינוך בעיריית חיפה אירגנה חוג לבור-לאים צעירים אשר נפגש במוזיאון לאתנולוגיה ולפולקלור. החוג פועל בהדרכתו של מר אריה ארד, מנהל בי"ס קישון. (לצערנו לא קבלנו את תאריכי הפגישות).

אנו חוזרים ופונים לאגודות בבקשה לשלוח לנו את הידיעות על הנעשה באגודותיהם. אין באפשרותנו לפרסם אותן אם לא תגיענה אלינו עד ה-28 בכל חודש.

אגודת
סוחרים
בולאים

חוג
אספני
בולאים
1952

אגודת
חובבי
הבולאים
פתח -
תקוה

חוג
לבולאים
צעירים
חיפה

מהמערכת

מספר אגודות טרם שלחו לבז את הסכום המגיע עבור חוברת מס' 1 של ידיעות לבולאים.
אז מבקשים לשלוח לבז מיד עם קבלת החוברות את הסכום המתאים.

כל 3 חדשים מתקיימת
מכירה פומבית

מורגנבסר - בולים

תל-אביב. רחוב דבורה הנוביאה 3

טלפון 66545

מתקבל חומר בולאי
למכירות פומביות. אחראי
בעד קבלת מחירים גבוהים

ארויז קארו

תל-אביב, רח' אלנבי 76
טלפון 62878

מקבל כל חומר בולאי
ישראלי וארצות חוץ

שעות הקבלה 9-1 ו-4-7

בולים בע"מ

רחוב ביאליק 6, תל-אביב - טלפון 23434 - כתבת דאר: ת. ד. 4307 תל-אביב

חומר בולאי

למכירה פומבית ה-22

אפשר למסור במשרדנו רח' ביאליק 6 או ע"י הדואר

ה ת י ע צ ר ת ח י נ ס

על מותו של

ש.צ. פינקלמן ז"ל

חבר ועד הפועל של התאחדות אנודת הבולאים בישראל

מתאבלים

אנודת הבולאים חיפה

האנודה התל-אביבית לבולאות

האנודה הפילטלית ירושלים

אנודת סוחרי בולים בישראל

המשביר המרכזי

חברה קואופרטיבית להספקה
של העובדים העברים בישראל

ירושלים

תל-אביב
דרך שלמה 58
סל. 18—84211

חיפה

המחלקה לניר ומכשירי כתיבה

מכירת אלבומים וסדרנים לבולים מכל הסוגים

SHANAHAN'S STAMP AUCTIONS ARE DIFFERENT

THE LARGEST STAMP AUCTIONS IN THE WORLD.

Every fortnight, offering the most famous collections, of every country and other lots to please everybody: large lots and small lots, rare stamps on covers. Country Collections and General Collections. Wholesale, etc. About a 1,000 lots valued appr. £50,000 offered in every Sale, sometimes more. 600-700 Stamps are illustrated in every Catalogue.

ABSOLUTE SECURITY TO THE PURCHASER.

- (1) "After Sale Approval"—If you like the lot—you keep it.
if you don't —you don't.
- (2) Absolute guarantee of authenticity—without time limit of Illustrated Stamps.
and
- (3) "STOP LOSS INSURANCE" guaranteeing re-sale and loan value. "The greatest Philatelic advance since the penny black."

THE FOLLOWING UNIQUE SCHEMES :—

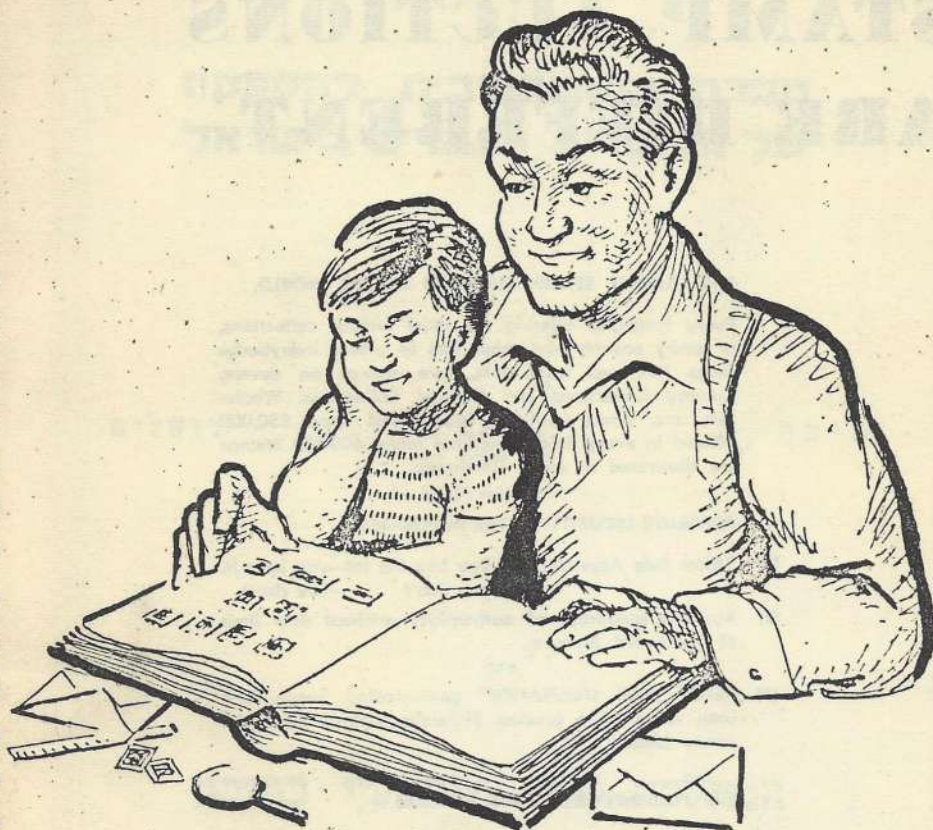
- (1) "PROFIT FROM STAMPS—WITHOUT RISK."
- (2) "DOUBLE BARREL PLAN" which enables you to get your Stamps for less, and under certain circumstances even for nothing."
- (3) "COLLECTION PICKING PLAN," etc.

Get on our Catalogue Mailing List Free

SHANAHAN'S STAMP AUCTIONS LTD.

39 Upper Great George's Street,
Dun Laoghaire. Dublin, Ireland.

איסוף בולי דואר ישראל

תחביב נאה לאב ובן
חתום על הזמנה קבועה לבולי דואר ישראל

בדבר פרטים סנה אל:

השרות הבולאי, רח' אלנבי 132 תל אביב-יפו ת.ד. 606.

